

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permisivitatea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Secția a treia

CAUZA IEREMEIOV ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI (nr. 2)

(Cererea nr. 4637/02)

Hotărâre

Strasbourg

24 noiembrie 2009

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Ieremeiov împotriva României (nr. 2),

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din: Josep Casadevall, *președinte*, Elisabet Fura, Corneliu Bîrsan, Boštjan M. Zupančič, Egbert Myjer, Luis López Guerra, Ann Power, *judcători*, și Stanley Naismith, *grefier adjunct de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 3 noiembrie 2009,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 4637/02 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Laurian Ieremeiov („reclamantul”), a sesizat Curtea la 19 octombrie 2001, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („convenția”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de doamnele Monica Macovei și Alexandra Răzvan-Mihalcea, avocate în București și respectiv Timișoara, în numele Asociației pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki (APADOR). La 12 ianuarie 2005, doamna Monica Macovei s-a retras din cauză în urma numirii sale în funcția de ministru al justiției. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul a pretins, în special, că acțiunea penală pentru calomnie introdusă împotriva sa a fost inechitabilă și că impunerea unei amenzi și obligația de a plăti despăgubiri cu titlu de prejudiciu moral i-au încălcat dreptul la libertatea de exprimare.

4. La 15 mai 2007, președintele Secției a treia a hotărât să comunice această cerere Guvernului. În conformitate cu dispozițiile art. 29 § 3 din Convenție, acesta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamantul s-a născut în 1967 și locuiește în Timișoara.

6. La momentul respectiv, acesta era ziarist la ziarul *Ziua de Vest* în Timișoara.

7. La 23 iunie 2000, în urma alegerilor locale, ziarul *Ziua de Vest* a publicat un articol semnat de reclamant acuzându-l pe A.V.I., noul primar ales în Buziaș, că a colaborat cu *Securitatea* (serviciul de informații din timpul perioadei comuniste). Articolul, apărut în pagina a treia a ziarului, era anunțat în prima pagină prin titlul: „Primar cu dosar”.

8. Părțile relevante ale articolului se citesc după cum urmează:

„Siguranța cetățenilor mai presus de securitatea statului

Scandalul dosarelor în Buziaș

Primarul nou ales, [A.V.I.], este suspectat că ar fi colaborat cu *Securitatea*

Primul scandal privind dosarele *Securității* este pe cale să izbucnească în orașul Buziaș. Primarul ales, [A.V.I.] este suspectat de anumiți cetățeni – ale căror nume nu vor fi făcute publice din motive evidente – că ar fi colaborat cu *Securitatea*. Pe baza unor informații din interiorul Serviciului Român al Securității, sursele noastre au afirmat că [A.V.I.] se afla sub supraveghere până în 1989 ca fiind iredentist șovinist, ceea ce a făcut imposibilă obținerea unui post de profesor de istorie în Buziaș... În aceeași perioadă, s-ar părea că [A.V.I.] fusese convins să colaboreze cu *Securitatea* și s-ar părea că există un dosar referitor la acest subiect...

Înainte de alegerile locale, [A.V.I.] a transmis o declarație scrisă Biroului Electoral în care afirma că nu a fost colaborator al fostei *Securități*. Acesta ne-a informat ieri că ceea ce a scris în declarația respectivă era adevărat și că nu a colaborat niciodată în vreun fel cu serviciile secrete înainte de 1990.”

9. La 21 august 2000, A.V.I. a introdus la Judecătoria Timișoara o plângere penală împotriva reclamantului pentru insultă și calomnie. Plângerea acestuia se referea, de asemenea, la societatea care publicase ziarul.

10. Judecătoria a audiat doi martori care au confirmat că îi spusese reclamantului despre zvonurile privind colaborarea părții vătămate cu *Securitatea*.

11. La 31 octombrie 2000, reclamantul a fost audiat de instanță. A pledat nevinovat și s-a întemeiat în apărarea sa pe dreptul la libertatea de exprimare și pe dreptul de a oferi informații despre persoanele publice.

12. La 20 februarie 2001, judecătoria s-a pronunțat în cauză. Aceasta a considerat că reclamantul nu a săvârșit infracțiunea de calomnie, deoarece nu s-a referit la nicio infracțiune specifică pretins săvârșită de către partea vătămată. A constatat că expresiile utilizate de către reclamant, inclusiv titlul articolului pe prima pagină, erau în mod evident injurioase pentru partea vătămată. Cu toate acestea, instanța a observat că reclamantul nu a descris niciunul dintre zvonuri ca fapt și că acesta a prezentat, de asemenea, în articol punctul de vedere al părții vătămate.

De asemenea, instanța a considerat că exista în mod obișnuit o doză de agresivitate în jurnalism și că, prin urmare, deși faptele întruneau criteriile legale pentru a constitui infracțiunea de calomnie, în circumstanțele cauzei faptele săvârșite și consecințele acestora nu erau atât de grave încât să intre sub incidența dreptului penal.

Judecătoria nu a condamnat reclamantul nici pentru calomnie, nici pentru insultă, dar l-a obligat la plata unei amenzi administrative în valoare de 500 000 ROL. De asemenea, instanța a hotărât că erau întrunite condițiile pentru răspunderea civilă a reclamantului, precum și pentru cea a societății care publicase ziarul, în ceea ce privește prejudiciul cauzat părții vătămate. Astfel, a obligat reclamantul și societatea la plata sumei de 3 000 000 ROL către A.V.I. cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral. În cele din urmă, reclamantul a fost obligat la plata sumei de 350 000 ROL către stat pentru taxele de timbru.

13. Toate părțile au formulat apel. Partea vătămată a contestat achitarea și a încercat să obțină majorarea sumei despăgubirilor. Societatea care a publicat ziarul a susținut că

prejudiciul nu a fost dovedit de către partea vătămată. Reclamantul a pretins că nu au fost întrunite cerințele nici pentru existența infracțiunii de calomnie, nici pentru existența insultei.

14. La 27 aprilie 2001, reprezentanții părților au prezentat verbal motivele de apel în fața Tribunalului Timiș. Instanța i-a dat ultimul cuvânt inculpatului. Acesta s-a adresat instanței solicitând respingerea apelului lui A.V.I.

15. Hotărârea definitivă a fost adoptată în aceeași zi. Tribunalul a admis apelul formulat de A.V.I. Acesta a fost de acord cu descrierea faptelor făcută de judecătoria, dar a considerat că instanța de prim grad nu le-a interpretat corect. A considerat că expresiile utilizate de către reclamant, în special „primarul este suspectat că ar fi colaborat cu Securitatea”, „s-ar părea că a fost convins să colaboreze cu *Securitatea* și s-ar părea că există un dosar referitor la acest subiect” și „se afla sub supraveghere ca fiind iredentist șovinist”, erau în mod evident injurioase și, dacă ar fi fost adevărate, ar fi expus partea vătămată cel puțin oprobriului public. Tribunalul a considerat că intenția reclamantului de a denigra era dovedită și că, prin urmare, acesta nu putea invoca în favoarea sa Constituția și convenția, care garantau dreptul la libertatea de exprimare numai atunci când era exercitat cu bună-credință. Cu toate acestea, din aceleași motive ca judecătoria, tribunalul a considerat că, în circumstanțele cauzei, faptele săvârșite și consecințele acestora nu erau atât de grave încât să intre sub incidența dreptului penal. Prin urmare, a achitat reclamantul în privința ambelor capete de acuzare și l-a obligat la plata unei amenzi administrative în valoare de 1 000 000 ROL.

16. De asemenea, instanța a considerat că prejudiciul suportat de către partea vătămată nu a fost corect evaluat de judecătoria și a majorat suma care trebuia plătită de către reclamant și de societatea care publica ziarul la 20 000 000 ROL. Aceasta a acordat lui A.V.I. 5 000 000 ROL pentru cheltuieli de judecată, sumă care trebuia plătită în solidar de reclamant și societate. În cele din urmă, instanța a dispus ca reclamantul să plătească statului suma de 500 000 ROL pentru taxele de timbru.

17. La 3 octombrie 2001, reclamantul a plătit amenda administrativă.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

18. Dispozițiile relevante din Codul civil și din Codul penal privind insulta și calomnia, precum și răspunderea care atrage o sancțiune cu caracter administrativ, în vigoare la momentul respectiv, sunt descrise în hotărârea *Barb împotriva României*, nr. 5945/03, pct. 19-20, 7 octombrie 2008.

19. Codul penal a fost modificat în mod repetat, iar în 2006 articolele privind insulta și calomnia au fost abrogate (pentru detalii, a se vedea *Cuc Pascu împotriva României*, nr. 36157/02, pct. 12-14, 16 septembrie 2008).

20. Cu toate acestea, în decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007, Curtea Constituțională a declarat neconstituțională eliminarea din Codul penal a articolelor privind insulta și calomnia.

21. Legea nr. 356/2006 a modificat Codul penal și a dispus obligația instanței de recurs de a proceda la ascultarea inculpatului, atunci când instanțele de fond și apel nu au pronunțat împotriva inculpatului o hotărâre de condamnare. În prezent, când instanța de recurs casează hotărârea și reține cauza spre rejudecare, se pronunță prin decizie și asupra probelor ce urmează a fi administrate, fixând termen pentru rejudecare. La termenul fixat pentru rejudecare, instanța este obligată să procedeze la ascultarea inculpatului prezent, atunci când acesta nu a fost ascultat la instanțele de fond și apel, precum și atunci când aceste instanțe nu au pronunțat împotriva inculpatului o hotărâre de condamnare [art. 385¹⁴ alin. (1) și art. 385¹⁶, astfel cum au fost modificate].

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 6 § 1 DIN CONVENTIE

22. Reclamantul s-a plâns că tribunalul nu a asigurat un proces echitabil, deoarece a reexaminat cauza și i-a înrăutățit situația fără să îl asculte sau să îi permită să aducă probe în apărarea sa. Acesta a făcut referire la art. 6 § 1 din Convenție, care prevede:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

A. Cu privire la admisibilitate

23. Curtea constată că plângerea nu este în mod vădit nefondată în sensul art. 35 § 3 din Convenție. De asemenea, Curtea constată că aceasta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarată admisibilă.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

24. Guvernul a susținut că reclamantul a fost audiat de instanța de prim grad și a avut posibilitatea de a prezenta probe în apărarea sa. Instanța de apel nu a fost sesizată pentru a stabili faptele cauzei, ci mai degrabă pentru a reevalua probele. Astfel, nu a fost necesar ca instanța să asculte reclamantul pentru a stabili dacă a avut intenția de a-l denigra pe A.V.I. În orice caz, acesta și-a exercitat dreptul de a adresa instanței ultimul cuvânt al inculpatului. În cele din urmă, Guvernul a subliniat că nu s-a pronunțat împotriva reclamantului o hotărâre de condamnare, iar amenda administrativă impusă acestuia nu putea fi descrisă ca o condamnare penală.

25. Reclamantul a contestat argumentele Guvernului și a considerat că tribunalul nu avea niciun motiv pentru a-l priva de dreptul său de a fi ascultat de instanță și, dacă era necesar, de a aduce dovezi.

2. Motivarea Curții

26. Pentru a stabili dacă o sancțiune penală a fost pronunțată împotriva unei persoane în sensul strict al Convenției, Curtea aplică așa-numitul „criteriu Engel”, reafirmat cel mai recent în *Jussila împotriva Finlandei* [(GC), nr. 73053/01, pct. 30-31, CEDO 2006-XIV] și *Sergey Zolotukhin împotriva Rusiei* [(GC), nr. 14939/03, pct. 53, 10 februarie 2009]. Curtea reiterează, în special, că lipsa de gravitate a sancțiunii impuse nu poate scuti o infracțiune de caracterul său inerent penal.

27. Aplicând aceste principii faptelor din prezenta cauză, Curtea constată, în urma soluționării, că hotărârea pronunțată de tribunal, prin care reclamantul era obligat la plata unei amenzi administrative, este echivalentă cu o „condamnare penală” în sensul strict al Convenției. În special, Curtea observă că infracțiunea săvârșită de reclamant a intrat sub incidența dreptului penal intern. În ceea ce privește natura infracțiunii, Curtea observă că dispozițiile relevante din Codul penal erau îndreptate mai degrabă către toți cetățenii decât către un grup având un statut special și că infracțiunea respectivă îl făcea pe cel care o săvârșea să fie pasibil de sancțiuni destinate să pedepsească și să descurajeze [a se vedea *Ezeh și Connors împotriva Regatului Unit* (GC), nr. 39665/98 și 40086/98, pct. 104, CEDO 2003-X; *Öztürk împotriva Germaniei*, 21 februarie 1984, pct. 52, seria A nr. 73; *Anghel împotriva României*, nr. 28183/03, pct. 51, 4 octombrie 2007; și *Zolotukhin*, citată anterior, pct. 55].

28. În circumstanțe similare celor din prezenta cauză, Curtea a stabilit că, atunci când o instanță de apel este sesizată să se pronunțe cu privire la o cauză în fapt și în drept și să facă o evaluare completă a chestiunii vinovăției sau inocenței reclamantului, aceasta nu poate, în vederea unui proces echitabil, să stabilească în mod corespunzător aspectele respective fără o

evaluare directă a probelor aduse în persoană de către inculpat (a se vedea *Constantinescu împotriva României*, nr. 28871/95, pct. 55, CEDO 2000-VIII).

29. În speță, tribunalul a reexaminat faptele cauzei. În cursul reexaminării, acesta nu a primit probe din partea reclamantului și nici nu i-a permis să își pregătească sau să își prezinte apărarea. Faptul că a adresat instanței ultimul cuvânt al inculpatului nu poate echivala cu dreptul său de a fi ascultat de instanță în timpul procesului (a se vedea *Constantinescu*, citată anterior, pct. 58).

30. În plus, tribunalul a audiat părțile doar cu privire la admisibilitatea apelurilor și nu l-a informat pe reclamant cu privire la intenția sa de a casa hotărârea judecătorească și de a reexamina fondul acuzației. Curtea consideră că, în vederea unui proces echitabil, o instanță nu poate să caseze o hotărâre precedentă și să reevalueze probele fără să informeze în mod corespunzător părțile interesate și să le acorde posibilitatea de a-și prezenta cauza.

31. Lipsa audierii inculpatului în persoană este și mai dificil de împăcat cu cerințele unui proces echitabil în circumstanțele specifice ale prezentei cauze, din moment ce tribunalul a făcut o evaluare a elementului subiectiv al pretinsei infracțiuni, și anume, intenția reclamantului de a denigra.

Din aceste motive, Curtea consideră că tribunalul nu a acordat reclamantului posibilitatea de a-și prezenta apărarea.

32. Curtea recunoaște modificările survenite în legislația internă care par să aducă procedura penală mai aproape de cerințele Convenției cu privire la acest aspect (a se vedea supra, pct. 21). Cu toate acestea, modificările respective au avut loc în 2006 și, astfel, nu sunt relevante pentru prezenta cauză.

33. Considerațiile precedente sunt suficiente ca să permită Curții să concluzioneze că, prin casarea hotărârii judecătorești și prin reexaminarea fondului acuzației împotriva reclamantului, fără să evalueze probele aduse de acesta și fără să îi permită acestuia să își prezinte apărarea, tribunalul nu a respectat cerințele unui proces echitabil.

Prin urmare, a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 10 DIN CONVENȚIE

34. Reclamantul s-a plâns că, prin constatarea că a săvârșit infracțiunea de calomnie și prin obligarea la plata unei amenzi administrative și a prejudiciului moral, tribunalul i-a încălcat dreptul la libertatea de exprimare. De asemenea, acesta a reclamat că, pentru a-și prezenta apărarea și pentru a produce proba verității, a fost constrâns să își divulge sursele, și anume cei doi martori care au fost ascultați de instanța de prim grad, ceea ce a echivalat cu o ingerință suplimentară în libertatea sa de exprimare. Acesta a făcut referire la art. 10 din Convenție, care prevede:

„1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

A. Cu privire la admisibilitate

35. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. De asemenea, Curtea constată că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

36. Guvernul a afirmat că ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare era prescrisă de lege și urmarea un scop legitim, fiind proporțională cu acesta. În special, Guvernul a subliniat că nu s-a pronunțat împotriva reclamantului o hotărâre de condamnare și că nu exista nicio dovadă de plată a prejudiciului sau a taxelor de timbru la care acesta fusese obligat [a se vedea *Stângu împotriva României* (dec.), nr. 57551/00, 9 noiembrie 2004, și *Stângu și Scutelnicu împotriva României*, nr. 53899/00, 31 ianuarie 2006]. În plus, sumele impuse de instanță au fost moderate.

În ceea ce privește afirmația reclamantului potrivit căruia a fost forțat să își divulge sursele, Guvernul a subliniat că articolul relevant din Codul penal nu excludea posibilitatea de a dovedi absența unei intenții de denigrare, însă instanțele au considerat că reclamantul a acționat cu rea-credință.

37. Reclamantul a susținut, în special, că chestiunea colaborării cu fosta Securitate a unor persoane care candidau pentru funcții publice era o chestiune de interes general la momentul respectiv, iar importanța sa a continuat să crească în timp. Acesta a considerat că a acționat cu bună-credință și în deplină conformitate cu o cerință socială imperioasă și că nu a depășit limitele regulilor de conduită stabilite pentru presă.

2. Motivarea Curții

38. Curtea se referă la principiile generale consacrate de jurisprudența sa privind libertatea de exprimare, în special la protecția acordată jurnaliștilor care se ocupă de probleme de interes public și la cea acordată reputației funcționarilor publici [a se vedea printre cele mai recente hotărâri, *Busuioc împotriva Moldovei*, nr. 61513/00, pct. 56-62, 21 decembrie 2004; *Stângu și Scutelnicu*, citată anterior, pct. 40-42 și 52-53; și *July și Sarl Libération împotriva Franței*, nr. 20893/03, pct. 60-64, CEDO 2008-... (extrase)].

39. Părțile nu contestă că, în speță, hotărârea tribunalului din 27 aprilie 2001 a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare. Ingerința era „prevăzută de lege” (art. 206 C. pen. și art. 998-999 C. civ.) și urmarea un scop legitim, și anume protecția drepturilor și a reputației persoanelor. Rămâne de stabilit dacă ingerința era „necesară într-o societate democratică”.

40. Curtea observă că instanța internă a obligat reclamantul la plata unei amenzi administrative pentru calomnierea lui P. și a dispus ca acesta să plătească despăgubiri pentru prejudiciul moral.

41. La momentul respectiv, A.V.I. tocmai fusese ales primar în orașul său, iar articolul relata zvonurile despre colaborarea sa cu poliția politică comunistă. Informațiile se refereau în mod specific la viața publică a lui A.V.I. și constituiau o problemă de interes public, în special în ceea ce privește relevanța pentru societate în întregime a colaborării cu fosta *Securitate*.

În consecință, Curtea consideră că, ținând seama de contextul și de gravitatea afirmațiilor, articolul a contribuit la o dezbatere de interes public.

42. Instanțele interne au adus critici reclamantului pentru utilizarea expresiilor „primarul este suspectat că ar fi colaborat cu *Securitatea*”, „s-ar părea că fusese convins să colaboreze cu *Securitatea* și s-ar părea că există un dosar referitor la acest subiect” și „se afla sub supraveghere ca fiind iredentist șovinist”.

Fără a se nega valoarea provocatoare a acestor expresii, Curtea reiterează că libertatea jurnalistică include, de asemenea, posibilul recurs la o doză de exagerare sau chiar de provocare și nu poate fi considerată ca depășind limitele stabilite de Convenție și de

jurisprudența privind libertatea presei [a se vedea *Dalban împotriva României* (GC), nr. 28114/95, pct. 49, CEDO 1999-VI].

43. De asemenea, Curtea constată că cei doi martori au admis în fața judecătorei că au oferit informațiile respective reclamantului. Prin urmare, indiferent dacă declarațiile reclamantului sunt interpretate ca declarații de fapt sau judecări de valoare, exista un temei factual suficient pentru justificarea acestora [a se vedea *Pedersen și Baadsgaard împotriva Danemarcei* (GC), nr. 49017/99, pct. 76, CEDO 2004-XI].

44. În afară de aceasta, Curtea nu poate fi de acord cu constatarea tribunalului conform căreia reclamantul a acționat cu rea-credință, în măsura în care acțiunea penală nu a respectat cerințele unui proces echitabil (a se vedea supra pct. 32; *Folea împotriva României*, nr. 34434/02, pct. 42, 14 octombrie 2008; și, *mutatis mutandis*, *Steel și Morris împotriva Regatului Unit*, nr. 68416/01, pct. 95, CEDO 2005-II). Cu privire la acest aspect, Curtea constată că reclamantul a folosit un stil dubitativ în prezentarea informațiilor și a prezentat, de asemenea, poziția părții vătămate în același articol.

Conform propriei evaluări în lumina acestor constatări, Curtea consideră că nimic din dosar nu indică faptul că reclamantul a acționat cu rea-credință, cu intenția de a-l denigra pe P. (a se vedea, *per a contrario*, *Stângu și Scutelnicu*, citată anterior, pct. 51).

45. Prin urmare, Curtea concluzionează că ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare nu a fost proporțională cu scopul legitim urmărit și că autoritățile nu au oferit motive relevante și suficiente pentru justificarea acesteia.

Din aceleași motive, deși sumele impuse reclamantului de către instanțele interne cu titlu de amendă, prejudiciu și cheltuieli de judecată au fost moderate, acest fapt nu poate schimba concluzia de mai sus.

46. Rezultă că ingerința în drepturile reclamantului nu era „necesară într-o societate democratică”. Prin urmare, a fost încălcat art. 10 din Convenție.

III. CU PRIVIRE LA CELELALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI ALE CONVENȚIEI

47. În cele din urmă, în temeiul art. 13 din Convenție, reclamantul s-a plâns că legislația internă nu prevedea căi de atac eficiente pentru preținsele încălcări ale art. 6 § 1 și art. 10 din Convenție.

48. Cu toate acestea, având în vedere toate elementele de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele invocate, Curtea consideră că acestea nu indică nicio preținse încălcare a drepturilor și a libertăților stabilite în Convenție sau în protocoalele la aceasta.

Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

IV. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

49. Art. 41 din Convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

50. Reclamantul a pretins 50 000 EUR pentru prejudiciul moral.

51. Guvernul consideră că o eventuală constatare a încălcării ar putea constitui, în sine, o reparație suficientă a prejudiciului moral pretins de reclamant. În orice caz, acesta a susținut că suma pretinsă era excesivă.

52. Curtea acordă reclamantului 3 000 EUR pentru prejudiciul moral.

B. Cheltuieli de judecată

53. De asemenea, reclamantul a pretins următoarele sume pentru cheltuielile de judecată efectuate în fața Curții:

- 2 875 EUR pentru onorariul primului său avocat, doamna Monica Macovei;
- 1 255 EUR pentru onorariul celui de-al doilea avocat al său, doamna Alexandra Răzvan-Mihalcea;
- 300 EUR pentru suportul tehnic din partea APADOR.

O descriere detaliată a onorariului avocaților este atașată la observațiile sale.

54. Guvernul a considerat că reclamantul nu a justificat cheltuielile pentru corespondență și că onorariul pretins de reprezentant era excesiv.

55. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În speță, ținând seama de elementele pe care le deține și de criteriile menționate mai sus, Curtea consideră rezonabilă acordarea sumei de 2 200 EUR pentru procedura în fața Curții.

C. Dobânzi moratorii

56. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

***PENTRU ACESTE MOTIVE,
în unanimitate,
CURTEA,***

1. **Declară cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 6 § 1 și pe art. 10 din Convenție și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;**
2. **Hotărăște că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție;**
3. **Hotărăște că a fost încălcat art. 10 din Convenție;**
4. **Hotărăște:**
 - (a) **că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, suma de 3 000 EUR (trei mii euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;**
 - (b) **că statul pârât trebuie să plătească direct reprezentanților reclamantului, în același termen de trei luni, 2 200 EUR (două mii două sute de euro) pentru cheltuielile de judecată;**
 - (c) **că sumele de mai sus trebuie convertite în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății;**
 - (d) **că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;**
5. **Respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.**

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 24 noiembrie 2009, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Stanley Naismith
Grefier adjunct

Josep Casadevall
Preşedinte